

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نازک دوزی زنانه

(اندام شناسی و الگوی انواع دامن)

(ویژه دختران)

(جلد چهارم)

شاخه کاردانش

زمینه: خدمات

گروه: پوشاک

شماره درس: ۹۵۶۶-۹۵۶۷

سرشناسنامه	: صنعتی ، فاطمه، ۱۳۴۰
عنوان و پدیدآور	: نازک دوزی زنانه ، شاخه کاردانش، زمینه خدمات، پوشاک رشته های مهارتی : خیاطی لباس زنانه، خیاطی و ... شماره درس ۹۵۶۷ - ۹۵۶۶ / فاطمه صنعتی .
مشخصات نشر	: تهران : محراب قلم، ۱۳۹۱ .
مشخصات ظاهری	: ۲۸۸ ص. : مصور، جدول ۲۹ × ۲۲ س.م
شابک	: 964-05-1528-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: خیاطی (لباس زنانه) - راهنمای آموزشی (متوسطه)
موضوع	: خیاطی - الگوها
موضوع	: پوشاک - الگوها
رده بندی کنگره	: ۲ ن ۹ ص / ۵۰۸ TT
رده بندی دیویی	: ۶۳۶ / ۴۰۷
شماره کتابخانه ملی	: ۵۰۵۰۷ / ۸۵ م

همکاران محترم و هنرجویان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب سایت)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب: نازک دوزی زنانه (اندام شناسی و الگوی انواع دامن) (ویژه دختران) (جلد چهارم) - ۶۰۱/۸

مؤلف: فاطمه صنعتی

شماره شناسایی استاندارد مهارتی: ۴/۴ / ۷/۹۱ / ۸۱

شامل پیمان‌های مهارتی: ۹-۴ / ۲ / ۴۱ / ۷-۹۱ / ۸۸

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ: انتشارات محراب قلم

صفحه‌آرا: علی دانشور

طراحی گرافیکی تصاویر و رسامی الگو: فاطمه رئوف پی - سالار باغیا

خوشنویسی رایانه‌ای: نسرین دانشور

طراح جلد کتاب: فاطمه رئوف پی

ناشر: انتشارات محراب قلم - نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، شماره ۱۰۴

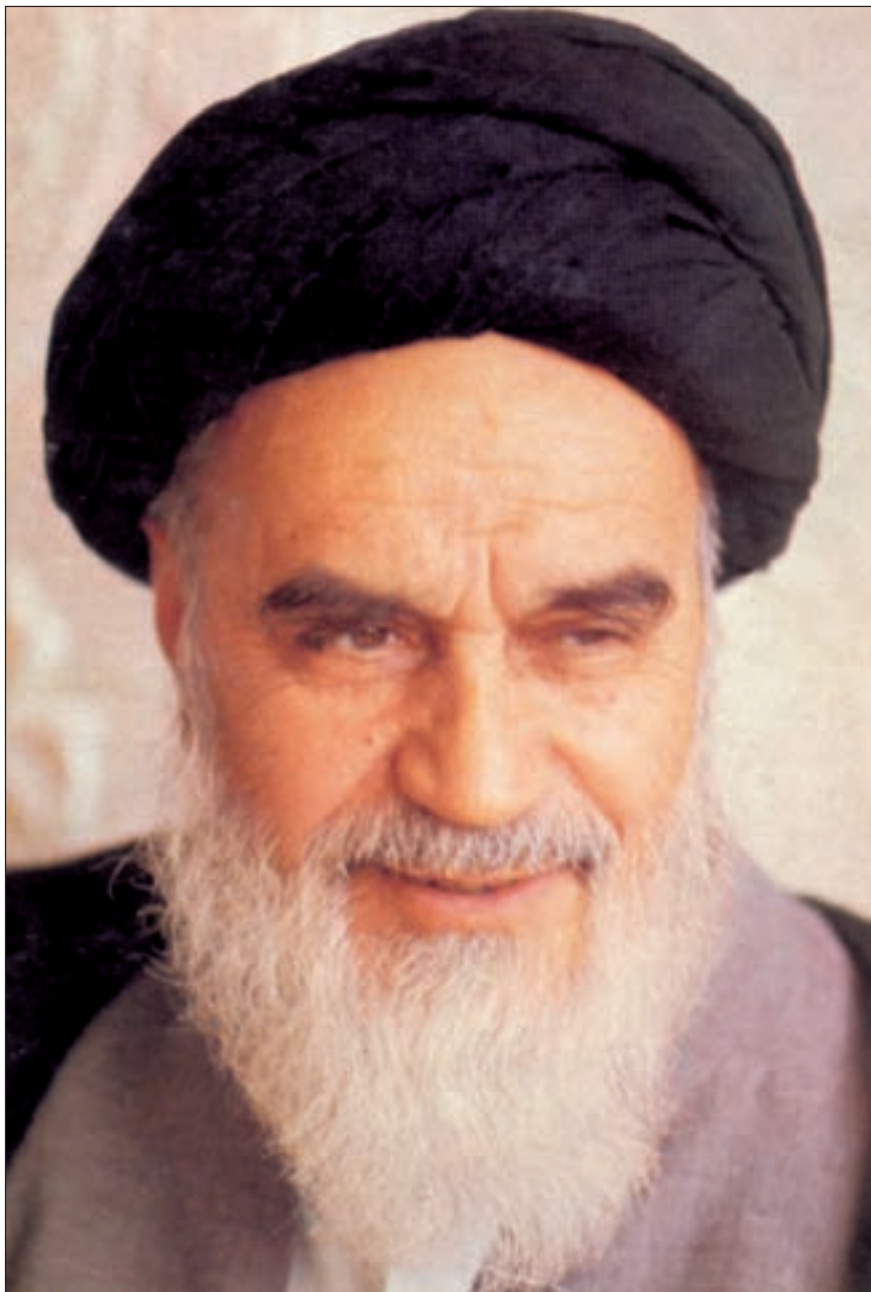
تلفن: ۸-۰۸۷۹-۶۶۴۹۰ و ۶۶۴۱۸۱۹۰، دورنویس (فاکس): ۶۶۴۶۵۲۰۱

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران (سهامی خاص)

حق چاپ محفوظ است

شابک ۰-۱۵۲۸-۰۵-۹۶۴

ISBN 964-05-1528-0

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب پرهیزید .

امام خمینی «قدس سره الشریف»

فهرست مطالب

۱۰ مقدمه

۱۲ سخنی با مریبان کرامی

۱۴ سخنی با فزاکیر مذکان

۱۵ پیمانه‌ی مهارتی شماره‌ی ۱

واحد کار اول:

۱۶ شناخت اندام نرمال و غیر نرمال

۱۸ بنسختی‌های

۱۹ اندام استاندارد

۲۶ علایم قرار دادی فرم اندام

۲۸ اندام‌دینین مختلف

۳۰ طرح‌های سنین مختلف

۳۴ انواع چپره

۳۶ ارتباط فرم چپره با شکل یقه

واحد کار دوم:

۴۰ شناخت تاثیر بصری خطوط در لباس

۴۲

خطوط مستقیم

۴۷

خطوط منحنی

۴۸

خطای با صره خطوط

۵۲

تضاد

۵۴

تأکید (خطوط نافذ)

۵۶

شکل لباس

۵۸

نسبت های طلایی در لباس

واحد کارسوم:

۶۲

شناخت رنگ قماش بر بصری آن و چگونگی کاربرد آن در لباس

۶۷

فنام (کروماتیک)

۶۸

چرخ رنگ

۶۹

رنگ های اولیه یا درجه اول

۷۰

رنگ های ثانویه یا درجه دوم

۷۱

رنگ های ثالثیه یا درجه سوم

۷۲

شدت رنگ (کروما)

۷۳ ارزش رنگ (والور)

۷۴ کت رنگی (منوکرم)

۷۵ رنگ های مجاور یا بسم خانواده

۷۶ رنگ های گرم و سرد

۷۸ رنگ های متضاد

۸۰ توازن رنگ

۷۹ شکل و رنگ (فرم و رنگ)

۸۲ انتخاب رنگ

۸۴ ارتباط رنگ با افراد

۸۷ تضاد رنگ

واحد کار چپسارم:

۹۲

شناخت عوامل مؤثر در لباس

۹۴

تأثیر طرح پارچه (نقوش)

۱۰۱ تأثیر برش لباس

۱۰۶ تأثیر جنس پارچه

۱۱۰ تأثیر رنگ پارچه

۱۳۱ پیمانه‌ی مهارتی شماره‌ی ۲

واحد کار اقل:
توانایی اندازه‌گیری اندام و به کار گرفتن جدول سایزبندی (دامن) ۱۳۲

۱۳۴ شناخت و کاربرد وسایل ترسیم الگو

۱۳۶ علایم قرار دادی ترسیم الگو

واحد کار دوم:
توانایی ترسیم انواع الگوی دامن ۱۴۸

۱۵۰ انواع دامن

۱۵۶ اساس اولیه دامن

۱۷۲ روش اقل فون کردن دامن

۱۷۶

روش دوم فون کردن دامن

۱۸۰

روش سوم فون کردن دامن

۱۸۴

روش چهارم فون کردن دامن (فون نیلوفری)

۱۹۰

دامن تنگ با پسلی در خط مرکزی پشت

۱۹۶

دامن با پسلی های دو قلو و یک طرفه

۲۰۰

دامن چین دار با پسلی در خط مرکزی جلو

۲۰۴

دامن ترک

۲۱۲

دامن ترک نیلوفری

۲۱۶

دامن کوده دار

۲۲۲

دامن تمام کلوش (چسارکوش)

۲۲۶

دامن نیم کلوش

۲۳۰

دامن یک کلوش

۲۳۴

روش دیگر دامن تمام کلوش روی اساس اولیومی دامن

۲۳۸

دامن کلوش با پسلی یا چین

- ۲۴۲ دامن منحنی یا خم سه‌ای
۲۴۶ دامن چین دار با برش هفت
۲۵۴ دامن پورتنوی یا کنگی با والان و پلی (مدل غیر متقارن)

- واحد کارسوم:
۲۶۶ توانایی تناسب سازی الگو با فرم اندام

- ۲۶۸ شکم بزرگ با برآمدگی زیاد
۲۷۰ باسن بزرگ با برجستگی زیاد

- ۲۷۲ شکم کوچک و صاف
۲۷۳ باسن صاف

- ۲۷۴ شکم تورفته و قد جلوی کوتاه
۲۷۶ قد پشت کوتاه با کودی کمر

- ۲۷۸ قد وسط جلوی دامن بلند
۲۸۰ قد وسط پشت دامن بلند
۲۸۲ برجستگی زیاد در قسمت باسن کوچک و پهلوی آن

- ۲۸۶ منابع و مآخذ

کلمه‌ی لباس در فارسی، واژه‌های پوشش، تن پوش و پوشاک را تداعی می‌کند. لباس برای پوشاندن شکل اصلی بدن و تغییر شکل آن به نحوی زیبا به کار می‌رود؛ یعنی لباس برای پوشاندن تن و نمایاندن آن برای هر طبقه‌ای قابل فهم است. منشأ اصلی پیدایش لباس، محفوظ ماندن (از سرما، گرما، عوامل طبیعی)، عفت، پرهیزکاری، زیبایی و وقار است. به عبارت دیگر «لباس هر انسان نشانه‌ی شخصیت وجودی اوست». انسان تا زمانی که به ارزش‌ها و بینش‌ها معتقد و دلبسته باشد، لباسی متناسب با آن‌ها به تن خواهد کرد. قبل از گسترش فرهنگ غرب، صرف نظر از اختلافات ظاهری و لباس‌های اقوام مختلف بشر، وجه مشترک همه‌ی لباس‌ها خاصیت پوشیدگی آن‌ها بود. در جامعه‌ای که ارزش‌های والای معنوی و انسانی، بی‌اعتبار باشد و شخصیت و عالم درون انسان بر پایه‌ی توجه و اظهار نظر دیگران شکل بگیرد، افراد سعی می‌کنند با هر وسیله‌ای از جمله لباس برای خود تشخیص و تعیین ایجاد کنند.

هدف اصلی تألیف این کتاب، ارائه‌ی روش صحیح و تطبیق‌پذیر برای آموزش پیمانانه‌ی^۱ (مدولار) نازک دوزی لباس زنانه، و ارتقای سطح کیفی دانش علاقه‌مندان و فراگیران رشته‌ی خیاطی است. در تألیف این کتاب سعی بر آن است که با اتکا بر تجارب و امکانات آموزشی چندساله، روش کار بر پایه‌ی ساده‌ای قرار گیرد و مطالب با کمک الگوهای روشن، گویا و شیوه‌های عملی و کاربردی برش ارائه شود.

در الگوسازی، چون سایر فنون و هنرها، تخصص زمانی حاصل خواهد شد که شخص خود در پی آموختن باشد، پدیده‌های جدید را بیابد و با نکته‌سنجی و دقت، تکنیک کار را دریابد. گفتنی است که مدل‌سازی لباس یا ژورنال‌شناسی معمولاً از الگوی خاصی تبعیت نمی‌کند،

بلکه با در نظر گرفتن نوع لباس و مدل انتخابی، می توان الگوی مناسب را طراحی کرد. در این کتاب از روش «متریک»^۱ استفاده شده و به هنگام تألیف، طراحی و تدوین این مجموعه کتاب ها با انجام اصلاحات اساسی و رفع اشکالات موجود و با توجه به ارتباط بین روش «متریک» و «مولر»^۲ تا حد زیادی بر کیفیت کار افزوده و پایه ی علمی به کار داده شده است. این مجموعه کتاب ها مشتمل بر پیمانانه های مهارتی اند که بر اساس استاندارد نازک دوزی زنانه (درجه ی ۲) وزارت کار و امور اجتماعی تدوین شده و عبارتند از: متدهای اندازه گیری اندام، الگوهای اساسی دامن، شلوار، بالاتنه، آستین و رفع عیوب آنان، مدل سازی دامن، شلوار، پنس های بالاتنه، انواع یقه، انواع آستین، انواع مدل سازی و انواع دوخت های لباس و به صورت محدود روش کار روی مانکن (الگوی غیر مسطح). این مجموعه بستری است تا هنرجویان با آموزش الگوسازی، تجربیات خود را به عرصه ی ظهور برسانند.

مؤلف

۱- روش متریک، متدی است که در کشور انگلیس استفاده می شود.
۲- روش «مولر» متعلق به مؤسسه ی «مولر و پسران» و دارای قدمت ۱۰۰ ساله می باشد؛ به علت بودن این مؤسسه در آلمان به روش «آلمانی» نیز معروف است.

سخنی با هنرآموزان محترم

خیاطی هنری است که در تولید ناخالص ملی هر کشور نقش دارد و همانند رشته های دیگر در حال تکامل است. نیاز بشر و جامعه ایجاب می کند تعداد زیادی از نیروهای فعال، وقت و توان خویش را در فراگیری صحیح و گسترش این حوزه های تخصصی و تکنیکی صرف کنند. مجموعه ی حاضر برای برطرف کردن احتیاج جامعه، احیای هنر خیاطی خودکفایی اقتصادی ارائه شده است.

این مجموعه با توجه به اهداف و ویژگی های آموزش در شاخه ی کار و دانش و براساس برنامه ریزی درسی به شیوه ی پیمانه ای تدوین شده است. سازماندهی پیمانه ای یکی از روش های سازماندهی محتوای آموزشی است که بیشترین تأکید را برکسب شایستگی های لازم برای یک یا چند مهارت در فراگیرندگان دارد. براین اساس، هر پیمانه از مجموعه تکالیف عملی، شناختی و عاطفی لازم برای کارها و پاره کارهای موجود در شغل، که به یادگیری یک مهارت خاص می انجامد، تشکیل شده است. ویژگی این شیوه، سازماندهی در انعطاف پذیری هر پیمانه (واحدیادگیری) از یک مهارت، مستقل از واحدهای دیگر است و به گونه ای سازماندهی می شود که برحسب نیاز، ترکیب جدیدی با سایر پیمانه ها برای رسیدن به یک مهارت خاص فراهم آورد.

لازم است قبل از شروع آموزش، هنرآموزان محترم به نکات ذیل دقت کنید:

همه ی کتاب های این مجموعه براساس استاندارد مهارتی «نازک دوزی زنانه درجه ی ۲» تهیه شده است و باید در یک سال تحصیلی استفاده شوند.

محتوای این کتاب ها شامل دو بخش اساسی است: بخش اول شامل کتاب دوخت، که به بررسی نکات اساسی دوخت می پردازد و مراحل آن را گام به گام آموزش می دهد و بخش دوم شامل الگو و مدل سازی لباس هاست. در بخش اول جلد اول مطالب مربوط به دوخت قسمت های مختلف لباس و اطلاعات لازم آن آمده است.

بخش دوم کتاب های جلد دوم تا پنجم به بررسی و شناخت فرم های اندامی، ساختار بصری رنگ، خطوط و نقوش پارچه اختصاص دارد و هدف آن توضیح عوامل تأثیرگذار بر لباس است. (در این قسمت نباید طراحی لباس اجرا شود، بلکه هدف آن صرفاً شناخت عوامل مؤثر بر روی لباس است.

قسمت های دیگر این کتاب ها (الگوهای اساس دامن، بالاتنه، آستین و شلوار با توجه به فرم اندامی تنظیم شده اند، طول و عرض پنس های جلو و پشت الگو، آزادی و اضافات لباس با توجه به فرم اندام ها ثابت نخواهد بود و تغییر می کند.

در این کتاب ها سعی شده است با توجه به تنوع بسیار زیاد مدل های لباس، پایه و اساس مدل سازی بالاتنه، براساس انتقال پنس های به وجود آمده روی لباس، آموزش داده شود و مدل های ارائه شده در شروع هر درس، مدل هایی خواهد بود که می توان براساس درس تدریس شده الگوی آن را تهیه کرد.

معمولاً در پایان واحد کار و درس، خودآزمایی یا آزمون‌های عملی، طرح‌های لباسی ارائه شده که با توجه به اساس مدل‌سازی لباس انتخاب شده‌اند. مریبان محترم، با توجه به این که ارائه‌ی مطالب تئوری در زمینه‌ی الگو و دوخت (که بنیادی عملی دارد)، پیش طرح مسئله‌ی غیرضروری است، باید قبل از طرح مباحث، با تجربه‌ی عملی مناسب، ذهن هنرجویان را با موضوع موردنظر درگیر کنید، سپس مطالب موردنیاز و روش‌های مناسب را ارائه دهید.

برای تمرینات عملی بیش‌تر یا پیشرفته‌تر می‌توانید از طرح‌ها و مدل‌های متناسب با علائق و توان عملی هنرجویان استفاده کنید.

مریبان عزیز، در هنگام تدریس مراحل عملی را تکرار کنید و پیش از این که هر مرحله‌ی کار را انجام دهید کلیت آن را برای هنرجویان معلوم کنید. برای انتقال مطالب لازم است مثلاً در گفتار، تلفظ واژه‌ها و اصطلاحات روشن باشد و الگوهای ترسیم شده به وسیله‌ی خط کش‌های مخصوص و با اندازه‌های سانتی متری کشیده شوند. استفاده از اشل‌های $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{3}$ در ترسیم الگو و دوخت آن‌ها غیرقانونی است.

برای این که روی مطالب مهم‌تر تأکید شود، با استفاده از رنگ‌ها و بزرگ‌نویسی و برجسته کردن کلمات... و در گفتار با تأکید بر برخی کلمات این کار را انجام دهید. بدیهی است برای حصول نتیجه‌ای بهتر باید از راهنمایی‌های صحیح و شیوه‌های درست کمک بگیرید، آن‌گاه با پی‌گیری و کسب تجربیات شخصی بر میدان پیش‌برد کار بیفزایید.

سخنی با هنرجویان عزیز

در تهیه و ارائه‌ی بسیاری از نمودهای هنری نیاز به ابزار کار محسوس است، حال آن‌که در مورد هنر ظریف خیاطی، انگشتان دست هنرمند ایفاگر نقش‌هایی پرثمر است.

برای نیل به هدف غایی، هیچ معلم و استادی تواناتر از تجربه‌ی شخصی نیست. از دوختن و بریدن و دوبار دوختن و دوبار بریدن نهراسید و به تصور بروز اشتباه از مستقل کار کردن بیم نداشته باشید؛ به شرط آن‌که هر سهو و اشتباه را همواره به خاطر بسپارید و بار دیگر، آن را تکرار نکنید.

به خاطر داشته باشید که کسب مهارت در تهیه‌ی الگو و دوخت لباس تنها با «پر» کاری میسر است. به هر لباسی که دوخته می‌شود، با چشمی باز و نگاهی موشکافانه بنگرید، زیرا الگو و دوخت لباس‌ها از یکدیگر مجزا نیستند، در هر سطح از دوخت از زاویه‌ی کنجکاوای به پوشاک نگاه کنید، زیرا بسیاری از مطالب را انسان با نگاه دقیق نیز می‌تواند فراگیرد. بالاخره، سعی کنید هر روز نکته‌ای تازه از تکنیک مورد علاقه‌ی خود بیاموزید، باشد که روزی خود، مربی دیگران شوید. به هنرجویان عزیز توصیه می‌شود اگر قصد یادگیری این مهارت را دارند، مدل‌ها، برش‌ها و دوخت‌ها ... را روی پارچه‌های ارزان قیمت (به اصطلاح پارچه‌های مخصوص تهیه‌ی پاترون) بدوزند تا به تمام نکات کوچک و ریز آن آگاه شوند، زیرا اثر هنری وقتی با ارزش تلقی می‌شود که نکات کوچک در آن رعایت شده باشد.

برای رسیدن به مهارت حرفه‌ای باید تمرینات و طرح‌های شروع هر درس را به گونه‌ای صحیح براساس آموزش داده شده و مدل‌سازی لباس را اجرا کنند.

در این جا، به سازمان‌بندی کلی کتاب و به منظور سهولت مطالعه و یادگیری بیشتر، نظر هنرجویان عزیز را به نکات زیر جلب می‌نمایم:

۱) پیشنهاد می‌شود که قبل از مطالعه هر پیمان، پیش‌آزمون، هدف‌های کلی و رفتاری و انتظارات برآمده از مطالعه‌ی هر واحد کار را به دقت در نظر داشته باشید.

۲) مطالب و مراحل اجرای هر درس را با دقت و با هوشیاری کامل مطالعه فرمایید. چنان‌چه در یادگیری مطالب با مشکلی مواجه شدید، بار دیگر با حوصله‌ی بیش‌تر، مطالب را مطالعه کنید و به پرسش‌های نمونه‌ی هر درس یا واحد کار پاسخ گوید.

